

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint 198
Tel. 24-36-41

Nr. 06/2150 din 05. 06. 2014
Nr.188 din 21 mai 2014

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat Raportul de expertiză anticorupție asupra proiectului de lege pentru modificarea și completarea Codului penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18 aprilie 2002.

Anexă:

- 1) Raportul de expertiză anticorupție - 5 (cinci) file,
- 2) Anexa la raportul de expertiză anticorupție – 3 (trei) file.

Director-adjunct

Vadim COJOCARU

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	<u>1434</u>
" <u>06</u> "	<u>06</u> 20 <u>14</u>
Ora	

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra nivelului coruptibilității proiectului

de lege pentru modificarea și completarea Codului penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18 aprilie 2002

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este un grup de deputați în Parlament, autor nemijlocit - deputați în Parlamentul RM, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11, 35 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Proiectul de lege are drept scop combaterea traficului ilicit de substanțe cu efecte puternice și toxice. Noile prevederi vin să completeze Codul penal cu norme care stabilesc două noi infracțiuni: 1) Circulația ilegală a substanțelor cu efecte puternice sau toxice, fără scop de înstrăinare; 2) Circulația ilegală a substanțelor cu efecte puternice sau toxice, în scop de înstrăinare. La fel, autorul definește în partea generală a Codului penal noțiunile de „substanțe cu efecte puternice” și „substanțe toxice”. Impactul promovării proiectului constă în stabilirea unei baze legale adecvate în domeniul penal.

d. Suficiența argumentării. Argumentele invocate de către autor în favoarea promovării proiectului justifică parțial necesitatea înaintării acestuia spre aprobare. Deși autorul susține că necesitatea elaborării noilor prevederi vin în rezultatul unui angajament asumat de către Republica Moldova, prin adoptarea Legii nr. 247/2008 privind ratificarea Convenției Europene împotriva dopajului, adoptată la Strasbourg în 16.11.1989, totuși noțiunile propuse la calificarea infracțiunii nu corespund terminologiei utilizate de legislația națională, în vigoare (Legea pentru prevenirea și combaterea dopajului în sport, nr. 185 din 11.07.2012 – care operează cu termenul de „substanțe interzise”).

Totodată, menționăm faptul că autorul nu a adus careva argumente care ar justifica necesitatea includerii în Codul penal și a termenului de „substanțe toxice”, mai mult ca atât, Legea nr. 1236-XIII din 03.07.1997, cu privire la regimul produselor și substanțelor nocive, prevede la art. 1 termenul de „substanță nocivă” ca fiind acele substanțe care, venind în contact cu organismele vii, le poate cauza prejudicii. Astfel, utilizarea diferitor noțiuni în cadrul legislației naționale pentru unul și același termen va crea confuzii la aplicare.

Asupra obiecțiilor ne vom expune în cadrul evaluării în fond, cu înaintarea recomandărilor de rigoare în vederea evitării apariției manifestărilor de corupție la momentul aplicării.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Implementarea proiectului nu presupune cheltuieli financiare suplimentare.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Prevederile proiectului nu promovează și nu prejudiciază careva interese de grup sau individuale în lipsa justificării interesului public.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt în contradicție cu aceste standarde.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Cu referire la transparența în procesul decizional constatăm că proiectul prenotat este plasat pe pagina oficială a Parlamentului, cerință impusă de prevederile Legii privind transparența în procesul decizional nr. 239-XVI din 13.11.2008, potrivit căreia autoritățile publice sunt obligate de a întreprinde măsurile necesare pentru asigurarea posibilităților de participare a cetățenilor, a asociațiilor constituite în corespundere cu legea, a altor părți interesate la procesul decizional, plasând proiectul pe pagina web oficială a acestora.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigui

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

2. Conflicte ale normelor de drept

La art. I, pct. 1 potrivit proiectului, prevede completarea Codului penal cu un articol nou 134/13 cu următorul cuprins:

“Articolul 134/13 Substanțe cu efecte puternice sau toxice

(1) Prin substanțe cu efecte puternice, se înțeleg acele substanțele care aparțin

claselor farmacologice ale agenților de dopaj și sunt incluse în Lista interzisă a Agenției Mondiale Antidoping (WADA), publicată anual în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, dar care nu intră în categoria substanțelor narcotice, psihotrope sau analoagelor lor.

(2) Prin substanțe toxice, se înțeleg acele substanțe care au în compoziție un toxic, care este dăunător mediului înconjurător sau organismului viu, lista cărora este stabilită de Guvern."

Utilizarea termenului de "Substanțe cu efecte puternice" în vederea identificării substanțelor interzise, incluse în Lista interzisă a Agenției Mondiale Antidoping (WADA), publicată anual în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, este contrar terminologiilor utilizate de către legislația națională. Menționăm că Legea nr. 185 din 11.07.2012 pentru prevenirea și combaterea dopajului în sport, operează cu termenul de „substanțe interzise” la identificarea substanțelor din Lista interzisă a Agenției Mondiale Antidoping (WADA). Totodată, Convenția Europeană împotriva dopajului, ratificată de către R. Moldova la fel, utilizează în contextul său noțiunea de „substanțe interzise”.

Dat fiind acest fapt, optăm pentru un cadrul legal integru care să nu lase loc multiplelor interpretări, în special în domeniul penal care trebuie să fie unul concis și exact.

Cu referire la noțiunea de „substanțe toxice” menționăm că autorul a acordat o definiție generală care este similară și se poate regăsi în definiția unei alte noțiuni stabilite la art. 1 din Legea nr. 1236-XIII din 03.07.1997 cu privire la regimul produselor și substanțelor nocive, și anume „substanțe nocive - orice substanță care, venind în contact cu organismele vii, le poate cauza prejudicii”. O asemenea abordare nu corespunde exigențelor Legii nr. 780-XV din 27.12.2001 privind actele legislative, care prevede expres la lit. c), e) art. 19 că în textul proiectului actului legislativ se utilizează termeni adecvați, compatibili cu cei utilizați în legislația comunitară ori similari lor, și de o largă circulație. Totodată, terminologia utilizată în actul elaborat este constantă și uniformă ca și în celelalte acte legislative și în reglementările legislației comunitare.

Recomandarea: Recomandăm autorului de a revedea noțiunile elaborate în proiect și de a racorda termenii propuși conform cadrului normativ existent, în speță Legea nr. 185/2012 pentru prevenirea și combaterea dopajului în sport și Legea nr. 1236-XIII din 03.07.1997, cu privire la regimul produselor și substanțelor nocive. Totodată, necesită de a se revedea prin prisma obiecției formulate și prevederile de la pct. 3, 4, 5 și 6 din art. I al proiectului dat.

La art. I, pct. 2 potrivit proiectului, prevede completarea Codului penal cu două articole noi 217/7 și 217/8:

“Art. 217/7. Circulația ilegală a substanțelor cu efecte puternice sau toxice, fără scop de înstrăinare...

Art. 217/8. Circulația ilegală a substanțelor cu efecte puternice sau toxice, în scop de înstrăinare...”.

Constatăm că acțiunile descrise în normele sus-propuse sunt similare cu cele stabilite la alin. (2) art. 217 – “Producerea, prepararea, experimentarea, extragerea, prelucrarea, transformarea, procurarea, păstrarea, expedierea, transportarea substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor lor, săvârșite în proporții mari și fără scop de înstrăinare” și alin. (2) art. 217/1 – „Producerea, prepararea, experimentarea, extragerea, prelucrarea, transformarea, procurarea, păstrarea, expedierea, transportarea, distribuirea sau alte operațiuni ilegale cu substanțele narcotice, psihotrope sau cu analoagele lor, săvârșite în scop de înstrăinare, ori înstrăinarea ilegală a substanțelor narcotice, psihotrope sau a

analoagelor lor". Prin urmare, nu este sens să completăm Codul penal cu noi componente de infracțiuni, odată ce putem completa normele existente, întrucât componentele acestor infracțiuni sunt similare.

Recomandarea: Recomandăm autorului de a exclude din proiectul prenotat pct. 2 art. 1 și de a aborda normele propuse similar ca în cazurile de la pct. 3, 4, 5 art. 1 din proiect, adică, de a propune includerea la alin. (2) art. 217 și alin. (2) art. 217/1 Cod penal, după sintagma „substanțe narcotice,” a noilor tipuri de substanțe descrise.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Nu sînt identificate discreții excesive ale autorităților publice, capabile să genereze coruptibilitate.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizați.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva responsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărîrea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr. 62 din 19.04.2013, de către

Cristina Diacenco

